2. Tiŋ Akiim

Akim "ama"/"Dakatar ama"

- Ne pan ee col Authtralia te cin tuany ka gör bi yi car guop, ke yin alo toŋ Akiim "aila"/Akiim Bai. Akim ke beei aye ke col Akim ama.
- Te noŋ yin tuany ee guop ka noŋ kedun ye gäk ke rɛc ee puou, ke yin atiŋ Akiim töŋ de Akim ke aila. Kek Akim kë aye kek ee koc juëc noŋ tuɛny-tuɛny tiŋ,"ile" te noŋ en ke ci cuony.
- Akim ke Beei akek abe nyic lon bin ee yi car guop, lon bin ee yi yath te non atendiit de dakatar, lon bin ee yi yath pan-akim ka lon bi kek yi guor yiëk ee "läc" emitöne.
- Akim ke Beei aye lui ne maktaab thii ee ke col "Markaath ke kak Akim" ka kak "amalia". Kek ee maktaab ku markaath kë aye ke lieb min thaa 9:00 nhiakdur agut yen thaa dhiec theen gol thok acol tök agut yen acol dhiec. Kok ke kek aye lieb ne thaa juëc ku jal ya "wik-en". Ka lik apɛi aye lieb ne thaa ka 24 akaltök.
- Yin ee"makëër" ba Akiëmdun aila loc ne röt. Acit kë leu bi piath apsi ba puou dhisl ee mist kek Akiimdun ee aila.Na ce ye, ke yin ee makëër eya ba Akiim dun de loc, "lakin" apath ba mëthku, koc kok ke pandu, ku jal ya koc dit ke amatnhom du, ba ke thiëëc ee "dikdor" niin ee kë yök ke yen bi ya Akiim aila du.
- Yen ee diktor kan apath ba athöök nyic, agut athöök wen leu bik jam ne thuoŋdu. Na ce ye, ke yi tiŋ waragaak ee maketh to ne buŋ ee telepun-ic ne "medical practitioners" thar piiny.

Muoyiid

- Loi moyid tuëŋ ke yi ken guor lo te noŋ Akiim
- Ne nyindhia, moyiid aye chiëk, te cit[miniit ka 10-15] ku na gör ba Akiim tiŋ ne "dhaman" dit ka path ba luël ne dhaman loi yin moyid.
- Na ci loi moyid ku lor ba Akiim lo tin ke ken ee lɛk, ke yin aleu be yi yook ba jaal ka tiit ne dhaman dit apɛi.
- Muoyid tök ke ran tök.
- Na ci leu ba bɛn ba muɔyid tiiŋnhom, ke yin aleu ba Akiim dun de aila yuɔp ku yöögi an aci bɔ ku bi muɔyid du teemkou
- Bɛndun cin Akiim dun de aila kɛny aleu bi piath apɛi te ci yin tuany dun nagi gat piny ku jɔl bëëi ke yi ee yen waragandun ee ba nyuɔɔth Akiëmdu
- Lɛk Akiim wɛlkun ee ke dëk agut wɛlkuɔn bëëc, "bitamiin"
- Wɛltööc, kek ee bɛn nyuɔɔth ke Akiëmdu.

Ariop de Akiim

- Dakatar kok/Akim kok aye de ee col "bulk bill". Na jol waar-ic en kan ka ye luël te ler yin Akiimdun aila tin acin weu ee ke tau piny ne wet nadek Miiric/Akuma diit bai ee ten en ke tau piny emitöne te non Akiim dun ee ne dhel de Medikeer.
- Na ye Akiimdun aila ce "bulk bill" ee loi, ke yin aleu ba weu cuat piny ku lööm "recit" te noŋ kek. Na jol lo te noŋ Medikɛɛr kek ee recin dunie, ke Medikɛɛr alo yi dhuok bak ee weu. Ke rot jal loi ne ye kan-ic ee lan nadek ke yin aci "parak" thin kör jal tau piny ku dit aci Miiric/Akuma diit bai tau piny toŋ yin.
- Yin aleu bi yi luɔi "bulk bill" ka dhuk ee yi ne Medikɛɛr "ile" te nɔŋ yin Medikɛɛr "käät". Na gör ba ka juëc nyic ne te yen ee Medikɛɛr käät yök thin, ee ran yeindi en ee yiëk kan, ku weu kadi ee ke göör, cɔl 13 20 11 ka gör http://www.medicareaustralia.gov.au/.

Athöök-- Telepun ee "dakatar"

- Akim ke aila ku jal ya Ateet-Akim pei anon at hook ne niin ka dheröu ne "wik" tök-ic ku thaa ka 24 ne akaltök-ic bik koc aa kuony ne warthök
- Akiimdun ci lo thin aleu bi telepun tuëŋ ee "dakatar" yuop ku yen aken: 1300 131 450 ku ba athök bi jam ee telepun-ic yök, ku na liu, ka aleu ba athöŋde bɛr göör bi bɛn te to yin thin. Te loi yin muoyid ba Akiim tiŋ ka path ba lɛk kek lan göör yin athök ku guɛr juiir ke yi kën bɛn te noŋ Akiim, ku jol luoi guor lui ke puol-ic.

Athör ë yic kë aakäbothröt ka 10. Kä cï guiir ebïn kïk:

- 1- Ajueer ee pial ee guop de Kuinthland
- 2- Tin Akiim
- 3- Wal la athöör ku wal cïn athöör
- 4- Beeiakiim ë Kuinthland
- 5-Pan Piyalguop Akud

- 6- Kunykuny ë Lec
- 7- Kuoony ë Piyalguop ci Mad
- 8- Reer kek piyalguop ku gëlwei tuenytueny
- 9- Piyalguop ku juëk kuoony tënë yööm nic
- 10- Yïn ku lon kuoony ë piyalguop

Queensland Government